

420

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองพัสดุ ส่วนพัฒนาระบบพัสดุ โทร. ๐ ๒๒๔๓ ๖๕๔๗ ภายใน ๒๖๑๒

ที่ กพด ๕๐๕/๒๕๖๕ วันที่ ๐๖ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอรื้อหรือการจ่ายเงินล่วงหน้า และการคืนหลักประกันการรับเงินค่าพัสดุล่วงหน้า ส่นด 7๐๙/๒๖๑๑.๑๕

เรียน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการศูนย์ และผู้อำนวยการกลุ่ม

เพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติ ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๕๐๕.๒/๒๖๑๐ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๕ รายละเอียดตามเอกสารแนบ

(นายไพฑูรย์ ไชยภูมิสกุล)

ผอ.พด.

- ททท

- เรือชน มล.สงน, มลธ.มต และพด.มด.

เพื่อทททและแจ้งผู้เกี่ยวข้องมอทททต่อไป

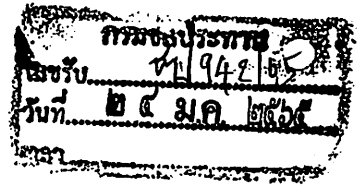
(นายธนเศรษฐ์ สมบูรณ์)

ผส.บอ.

๒๖/๑/๒๕

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/๒๖๐๐

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๐ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ข้อหาหรือการจ่ายเงินล่วงหน้า และการคืนหลักประกันการรับเงินค่าพัสดุล่วงหน้า

เรียน อธิบดีกรมชลประทาน

อ้างถึง หนังสือกรมชลประทาน ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๓๐๕/๙๒๓๓ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมชลประทาน แจ้งว่า กรมฯ มีประเด็นข้อหาหรือการจ่ายเงินล่วงหน้า และการคืนหลักประกันการรับเงินค่าพัสดุล่วงหน้า สำหรับสัญญาจ้างก่อสร้าง ดังนี้

๑. กรณีดำเนินการจ้างก่อสร้าง หากกรมฯ มีความประสงค์จะจ่ายเงินค่าจ้างล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ และกำหนดเงื่อนไขเอกสารประกวดราคาจ้างก่อสร้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ข้อ ๑๑ การจ่ายเงินล่วงหน้า กำหนดว่า “ผู้ยื่นข้อเสนอที่มีสิทธิเสนอขอรับเงินล่วงหน้า ในอัตราไม่เกินร้อยละ ๑๕ ของราคาค่าจ้างทั้งหมด แต่ทั้งนี้จะต้องส่งมอบหลักประกันเงินล่วงหน้า เป็นพันธบัตรรัฐบาลไทย หรือหนังสือค้ำประกันหรือหนังสือค้ำประกันอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารในประเทศ ตามแบบดังระบุในข้อ ๑.๔ (๓) ให้แก่กรมฯ ก่อนการรับชำระเงินล่วงหน้า” กรมฯ จึงขอหารือว่า กรณีสัญญาจ้างก่อสร้างที่กำหนดให้มีการจ่ายเงินค่าจ้างล่วงหน้า โดยกำหนดข้อความตามแบบสัญญาจ้างก่อสร้าง ข้อ ๕ เงินค่าจ้างล่วงหน้า ผู้ว่าจ้างตกลงจ่ายเงินค่าจ้างล่วงหน้าให้แก่ผู้รับจ้าง เป็นจำนวนเงิน.....บาท (.....) ซึ่งเท่ากับร้อยละ (.....) ของราคาค่าจ้าง ตามสัญญาที่ระบุไว้ในข้อ ๔ ต่อมาผู้รับจ้างไม่ประสงค์จะเบิกเงินค่าจ้างล่วงหน้า หรือขอเบิกเงินค่าจ้างล่วงหน้าน้อยกว่าที่กำหนดในสัญญา สามารถกระทำหรือไม่ อย่างไร

๒. กรณีที่กรมฯ ได้จัดทำสัญญาตามแบบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด และได้ลงนามสัญญา ก่อนวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ ซึ่งตามแบบสัญญาจ้างก่อสร้าง ข้อ ๕.๖ (ก) (สำหรับสัญญาที่เป็นราคาต่อหน่วย) กำหนดว่า “ผู้ว่าจ้างจะคืนหลักประกันการรับเงินค่าจ้างล่วงหน้าให้แก่ผู้รับจ้าง ต่อเมื่อผู้ว่าจ้างได้หักเงินค่าจ้างไว้ครบจำนวนเงินค่าจ้างล่วงหน้าตามข้อ ๕.๓ (ก)” และข้อ ๕.๖ (ข) (สำหรับสัญญาที่เป็นราคาเหมารวม) กำหนดว่า “ผู้ว่าจ้างจะคืนหลักประกันการรับเงินค่าจ้างล่วงหน้าให้แก่ผู้รับจ้าง ต่อเมื่อผู้ว่าจ้างได้หักเงินค่าจ้างไว้ครบจำนวนเงินค่าจ้างล่วงหน้าตามข้อ ๕.๓ (ข) กรมฯ จึงขอหารือว่า หากผู้รับจ้างขอคืนหลักประกันการรับเงินค่าจ้างล่วงหน้าบางส่วน กรมฯ จะนำความในข้อ ๕.๖ (ก) (สำหรับสัญญาที่เป็นราคาต่อหน่วย) และข้อ ๕.๖ (ข) (สำหรับสัญญาที่เป็นราคาเหมารวม) ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๐๕๒ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ โดยแก้ไขสัญญาเพื่อให้สามารถคืนหลักประกันการรับเงินค่าจ้างล่วงหน้าบางส่วนตามที่ผู้รับจ้างร้องขอ สามารถกระทำหรือไม่ อย่างไร

ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

/คณะกรรมการ ...

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “สัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือที่ได้ลงนามแล้วจะแก้ไขไม่ได้ เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจที่จะพิจารณาอนุมัติให้แก้ไขได้ (๑) เป็นการแก้ไขตามมาตรา ๙๓ วรรคห้า (๒) ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลงหากการแก้ไขนั้นไม่ทำให้หน่วยงานของรัฐเสียประโยชน์ (๓) เป็นการแก้ไขเพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐหรือประโยชน์สาธารณะ (๔) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง” ประกอบกับระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๙๑ วรรคสอง กำหนดว่า “ส่วนการจ่ายเงินค่าพัสดุล่วงหน้าตามข้อ ๘๙ (๔) ผู้ประกอบการที่เป็นคู่สัญญาจะต้องนำพันธบัตรรัฐบาลไทยหรือหนังสือค้ำประกันหรือหนังสือค้ำประกันอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารในประเทศมาค้ำประกันเงินที่รับล่วงหน้าไปนั้น และให้หน่วยงานของรัฐคืนหนังสือค้ำประกันดังกล่าวให้แก่คู่สัญญา เมื่อหน่วยงานของรัฐได้หักเงินที่ได้จ่ายล่วงหน้าจากเงินค่าของหรือค่าจ้างในแต่ละงวดครบถ้วนแล้ว ทั้งนี้ ให้กำหนดเป็นเงื่อนไขไว้ในสัญญาด้วย” จากหลักการดังกล่าว เมื่อหน่วยงานของรัฐได้ลงนามในสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือกับผู้ขายหรือผู้รับจ้างแล้วย่อมก่อให้เกิดสิทธิและหน้าที่ระหว่างคู่สัญญา โดยต้องผูกพันตามข้อกำหนดและเงื่อนไขแห่งสัญญา รวมทั้งเอกสารแนบท้ายสัญญา ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาด้วย สำหรับการคืนหลักประกันการรับเงินล่วงหน้า หน่วยงานของรัฐจะคืนให้แก่คู่สัญญาได้ก็ต่อเมื่อได้หักเงินที่ได้จ่ายล่วงหน้าจากเงินค่าจ้างในแต่ละงวดครบถ้วนแล้ว

๒. กรณีข้อหาหรือ ๑ - ๒ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า กรมชลประทานจะดำเนินการจ้างก่อสร้าง โดยกรมฯ มีความประสงค์จะจ่ายเงินค่าจ้างล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ และกำหนดเงื่อนไขเอกสารประกวดราคาจ้างก่อสร้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ข้อ ๑๑ การจ่ายเงินล่วงหน้า กำหนดว่า “ผู้ยื่นข้อเสนอ มีสิทธิเสนอขอรับเงินล่วงหน้า ในอัตราไม่เกินร้อยละ ๑๕ ของราคาค่าจ้างทั้งหมด แต่ทั้งนี้จะต้องส่งมอบหลักประกันเงินล่วงหน้าเป็นพันธบัตรรัฐบาลไทยหรือหนังสือค้ำประกันหรือหนังสือค้ำประกันอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารในประเทศ ตามแบบดังระบุในข้อ ๑.๔ (๓) ให้แก่กรมฯ ก่อนการรับชำระเงินล่วงหน้า” และกำหนดข้อความตามแบบสัญญาจ้างก่อสร้าง ข้อ ๕ เงินค่าจ้างล่วงหน้าว่า “ผู้ว่าจ้างตกลงจ่ายเงินค่าจ้างล่วงหน้าให้แก่ผู้รับจ้าง เป็นจำนวนเงิน.....บาท (.....) ซึ่งเท่ากับร้อยละ..... (.....) ของราคาค่าจ้างตามสัญญาที่ระบุไว้ในข้อ ๔” และกรณีที่กรมฯ ได้จัดทำสัญญาตามแบบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด และได้ลงนามสัญญาก่อนวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ ซึ่งตามแบบสัญญาจ้างก่อสร้าง ข้อ ๕.๖ (ก) (สำหรับสัญญาที่เป็นราคาต่อหน่วย) กำหนดว่า “ผู้ว่าจ้างจะคืนหลักประกันการรับเงินค่าจ้างล่วงหน้าให้แก่ผู้รับจ้าง ต่อเมื่อผู้ว่าจ้างได้หักเงินค่าจ้างไว้ครบจำนวนเงินค่าจ้างล่วงหน้าตามข้อ ๕.๓ (ก)” และข้อ ๕.๖ (ข) (สำหรับสัญญาที่เป็นราคาเหมารวม) กำหนดว่า “ผู้ว่าจ้างจะคืนหลักประกันการรับเงินค่าจ้างล่วงหน้าให้แก่ผู้รับจ้าง ต่อเมื่อผู้ว่าจ้างได้หักเงินค่าจ้างไว้ครบจำนวนเงินค่าจ้างล่วงหน้าตามข้อ ๕.๓ (ข)” ดังนั้น กรณีที่สัญญาจ้างก่อสร้างกำหนดให้ผู้ว่าจ้างตกลงจ่ายเงินค่าจ้างล่วงหน้าให้แก่ผู้รับจ้างเป็นจำนวนเงินเท่าใด หรือกรณีที่สัญญาจ้างก่อสร้างมิได้กำหนดให้กรมฯ สามารถคืนหลักประกันการรับเงินล่วงหน้าบางส่วนให้กับผู้ว่าจ้างได้ คู่สัญญาย่อมต้องผูกพันตามข้อกำหนดและเงื่อนไขแห่งสัญญาจ้างดังกล่าว

/อย่างไรก็ดี ...

อย่างไรก็ดี กรมฯ อาจใช้ดุลพินิจในการพิจารณาแก้ไขสัญญาในส่วนการคืนหลักประกัน การรับเงินล่วงหน้าบางส่วน หรือในส่วนการจ่ายเงินล่วงหน้ากรณีที่ได้รับจ้างไม่ประสงค์จะเบิกเงินค่าจ้างล่วงหน้า หรือขอเบิกเงินค่าจ้างล่วงหน้าน้อยกว่าที่กำหนดในสัญญา ตามนัยมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติฯ ต่อไปได้ โดยหากเป็นการแก้ไขสัญญาในส่วนการคืนหลักประกันการรับเงินล่วงหน้าบางส่วน กรมฯ สามารถนำความ ในข้อ ๕.๖ (ก) (สำหรับสัญญาที่เป็นราคาต่อหน่วย) และข้อ ๕.๖ (ข) (สำหรับสัญญาที่เป็นราคาเหมารวม) ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๐๕๒ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ เรื่อง การคืนหลักประกันการรับเงินค่าพัสดุล่วงหน้า ไปใช้ในการแก้ไขสัญญาได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

กฤษณา พันทิตรวาท

(นางสาวกฤษณา พันทิตรวาท)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๘

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖

ด่วนที่สุด

สำเนาฉบับ

ที่ กษ ๐๓๐๕/ ๙๒๓๗

กรมชลประทาน

ถนนสามเสน กทม. ๑๐๓๐๐

๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอรื้อหรือการจ่ายเงินล่วงหน้า และการคืนหลักประกันการรับเงินค่าพัสดุล่วงหน้า

เรียน คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๐๕๒ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ โดยได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พิจารณาแล้ว เห็นว่า เพื่อให้คู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐสามารถนำหลักประกันการรับเงินค่าพัสดุล่วงหน้าในส่วนที่ หน่วยงานของรัฐได้หักไว้แล้วนั้นไปเป็นเงินทุนในการบริหารสภาพคล่องภายใต้สถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง (๖) ประกอบมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง (๗) แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ แก้ไขแบบสัญญาในส่วนที่เกี่ยวกับการคืนหลักประกัน การรับเงินค่าพัสดุล่วงหน้า เพื่อให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการได้ถูกต้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังนี้

๑. แบบสัญญาซื้อขาย
๒. แบบสัญญาซื้อขายคอมพิวเตอร์
๓. แบบสัญญาจ้างก่อสร้าง
๔. แบบสัญญาจ้างผู้เชี่ยวชาญรายบุคคลหรือจ้างบริษัทที่ปรึกษา
๕. แบบสัญญาจ้างทำของ

อนึ่ง เงื่อนไขการจ่ายเงินค่าพัสดุมี ๒ รูปแบบ คือ การจ่ายเงินค่าพัสดุเพียงครั้งเดียว และการจ่ายเงินค่าพัสดุเป็นรายงวด ซึ่งการจะคืนหลักประกันการรับเงินล่วงหน้าได้นั้น ให้กระทำได้เฉพาะกรณีที่สัญญา ได้กำหนดการจ่ายเงินค่าพัสดุเป็นรายงวดเท่านั้น

เนื่องจากกรมชลประทานมีประเด็นหรือการจ่ายเงินล่วงหน้า และการคืนหลักประกัน การรับเงินค่าพัสดุล่วงหน้า สำหรับสัญญาจ้างก่อสร้าง ดังนี้

๑. กรณีดำเนินการจ้างก่อสร้าง หากกรมชลประทานมีความประสงค์จะจ่ายเงินค่าจ้าง ล่วงหน้า ๑๕% และดำเนินการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงาน ก่อสร้าง โดยใช้ FACTOR F เงินค่าจ้างล่วงหน้า ๑๕% และกำหนดเงื่อนไขเอกสารประกวดราคาจ้างก่อสร้าง ด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ข้อ ๑๑ การจ่ายเงินล่วงหน้า กำหนดว่า “ผู้ยื่นข้อเสนอมีสิทธิเสนอขอรับ เงินล่วงหน้า ในอัตราไม่เกินร้อยละ ๑๕ ของราคาค่าจ้างทั้งหมด แต่ทั้งนี้จะต้องส่งมอบหลักประกันเงินล่วงหน้า เป็นพันธบัตรรัฐบาลไทย หรือหนังสือค้ำประกันหรือหนังสือค้ำประกันอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารในประเทศ ตามแบบดังระบุในข้อ ๑.๔ (๓) ให้แก่กรมก่อนการรับชำระเงินล่วงหน้า” และตามสัญญาจ้างก่อสร้าง ข้อ ๕ เงินค่าจ้างล่วงหน้า กำหนดว่า “ผู้ว่าจ้างตกลงจ่ายเงินค่าจ้างล่วงหน้าให้แก่ผู้รับจ้าง เป็นจำนวนเงิน.....บาท (.....) ซึ่งเท่ากับร้อยละ..... (.....) ของราคาค่าจ้าง ตามสัญญาที่ระบุไว้ในข้อ ๔”

กรมชลประทาน...

กรมชลประทานจึงขอหารือว่า กรณีสัญญาจ้างก่อสร้างที่กำหนดให้มีการจ่ายเงินค่าจ้างล่วงหน้า โดยกำหนดข้อความตามแบบสัญญาจ้างก่อสร้าง ข้อ ๕ เงินค่าจ้างล่วงหน้า ผู้ว่าจ้างตกลงจ่ายเงินค่าจ้างล่วงหน้าให้แก่ผู้รับจ้าง เป็นจำนวนเงิน.....บาท (.....) ซึ่งเท่ากับร้อยละ..... (.....) ของราคาค่าจ้าง ตามสัญญาที่ระบุไว้ในข้อ ๔ ต่อมาผู้รับจ้างไม่ประสงค์จะเบิกเงินค่าจ้างล่วงหน้า หรือขอเบิกเงินค่าจ้างล่วงหน้าน้อยกว่าที่กำหนดในสัญญา สามารถกระทำได้หรือไม่ อย่างไร

๒. กรณีที่กรมชลประทาน ได้จัดทำสัญญาตามแบบสัญญาจ้างก่อสร้าง แบบท้ายประกาศคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ เรื่อง แบบสัญญาเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และได้ลงนามสัญญาก่อนวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ และตามแบบสัญญาจ้างก่อสร้าง ข้อ ๕.๖ (ก) (สำหรับสัญญาที่เป็นราคาต่อหน่วย) กำหนดว่า “ผู้ว่าจ้างจะคืนหลักประกันการรับเงินค่าจ้างล่วงหน้าให้แก่ผู้รับจ้าง ต่อเมื่อผู้ว่าจ้างได้หักเงินค่าจ้างไว้ครบจำนวนเงินค่าจ้างล่วงหน้าตามข้อ ๕.๓ (ก)” และข้อ ๕.๖ (ข) (สำหรับสัญญาที่เป็นราคาเหมารวม) กำหนดว่า “ผู้ว่าจ้างจะคืนหลักประกันการรับเงินค่าจ้างล่วงหน้าให้แก่ผู้รับจ้าง ต่อเมื่อผู้ว่าจ้างได้หักเงินค่าจ้างไว้ครบจำนวนเงินค่าจ้างล่วงหน้าตามข้อ ๕.๓ (ข)”

กรมชลประทานจึงขอหารือว่า หากผู้รับจ้างขอคืนหลักประกันการรับเงินค่าจ้างล่วงหน้าบางส่วน กรมชลประทานจะนำความในข้อ ๕.๖ (ก) (สำหรับสัญญาที่เป็นราคาต่อหน่วย) และข้อ ๕.๖ (ข) (สำหรับสัญญาที่เป็นราคาเหมารวม) ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๐๕๒ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ โดยแก้ไขสัญญาเพื่อให้สามารถคืนหลักประกันการรับเงินค่าจ้างล่วงหน้าบางส่วนตามที่ผู้รับจ้างร้องขอ สามารถกระทำได้หรือไม่ อย่างไร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และแจ้งให้กรมชลประทานทราบด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

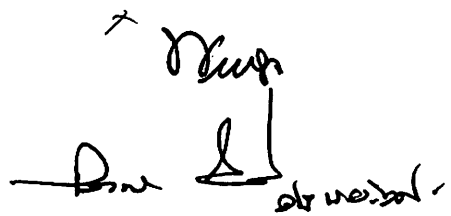

(นายศักดิ์ศิริ อยู่สุข)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมชลประทาน

ค้นฉบับส่งทาง ป.ณ. ลงทะเบียน
พร้อมทั้ง.....
เมื่อวันที่ 17 พ.ย. ๖4

✓ ๒๑.๑๑

กองพัสดุ
โทร. ๐ ๒๒๔๓ ๖๙๔๗
โทรสาร ๐ ๒๒๔๓ ๖๙๔๖

.....ร่าง/พิมพ์
.....ตรวจ

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/วจ๐๕๒

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การคืนหลักประกันการรับเงินค่าพัสดุล่วงหน้า

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าการ หัวหน้ารัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น และหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ

- อ้างถึง ๑. ประกาศคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ เรื่อง แบบสัญญาเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐
๒. ประกาศคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ เรื่อง แบบสัญญาเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ฉบับที่ ๒)

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสัญญาซื้อขาย
๒. แบบสัญญาซื้อขายคอมพิวเตอร์
๓. แบบสัญญาจ้างก่อสร้าง
๔. แบบสัญญาจ้างผู้เชี่ยวชาญรายบุคคลหรือจ้างบริษัทที่ปรึกษา
๕. แบบสัญญาจ้างทำของ

ตามที่ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๘๙ ได้วางหลักการจ่ายเงินค่าพัสดุล่วงหน้าให้แก่ผู้ประกอบการที่เป็นคู่สัญญาจะกระทำมิได้ เว้นแต่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่ามี ความจำเป็นต้องจ่าย และมีการกำหนดเงื่อนไขไว้ก่อนการทำสัญญาและข้อตกลง และข้อ ๘๑ วรรคสอง ได้วางหลักการวางหลักประกันและการคืนหลักประกันการจ่ายเงินค่าพัสดุล่วงหน้า ตามข้อ ๘๙ (๔) ผู้ประกอบการที่เป็นคู่สัญญาจะต้องนำพันธบัตรรัฐบาลไทยหรือหนังสือค้ำประกันหรือหนังสือค้ำประกันอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารในประเทศมาค้ำประกันเงินที่รับล่วงหน้าไปนั้น และให้หน่วยงานของรัฐคืนหนังสือค้ำประกันดังกล่าวให้แก่คู่สัญญาเมื่อหน่วยงานของรัฐได้หักเงินที่ได้จ่ายล่วงหน้าจากเงินค่าของหรือค่าจ้างในแต่ละงวดครบถ้วนแล้ว ทั้งนี้ ให้กำหนดเป็นเงื่อนไขไว้ในสัญญาด้วย ประกอบกับหนังสือที่อ้างถึง ๑ และหนังสือที่อ้างถึง ๒ คณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐได้กำหนดแบบสัญญามาตรฐาน จำนวน ๑๕ แบบสัญญา เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้ได้ ซึ่งในแบบสัญญามาตรฐานดังกล่าว มีจำนวน ๕ แบบสัญญา ที่ได้กำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการจ่ายเงินค่าพัสดุล่วงหน้าและการคืนหลักประกันการรับเงินค่าพัสดุล่วงหน้าไว้ โดยจะคืนหลักประกันการรับเงินค่าพัสดุล่วงหน้าเมื่อหน่วยงานของรัฐได้หักเงินค่าพัสดุล่วงหน้าไว้ครบตามจำนวนที่รับไป หรือเมื่อหน่วยงานของรัฐได้จ่ายเงินค่าพัสดุล่วงหน้าแล้ว เท่านั้น จึงเป็นเหตุให้คู่สัญญาไม่สามารถขอคืนหลักประกันการรับเงินค่าพัสดุล่วงหน้าที่หน่วยงานของรัฐได้หักไว้แล้วได้ นั้น

/คณะกรรมการ ...

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ โดยได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้คู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐสามารถนำหลักประกันการรับเงินค่าพัสดุล่วงหน้าในส่วนที่หน่วยงานของรัฐได้หักไว้แล้วนั้นไปเป็นเงินทุนในการบริหารสภาพคล่องภายใต้สภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน จึงอาศัยอำนาจตาม มาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง (๖) ประกอบมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง (๗) แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ แก้ไขแบบสัญญาในส่วนที่เกี่ยวกับการคืนหลักประกันการรับเงินค่าพัสดุล่วงหน้า เพื่อให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการได้ถูกต้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังนี้

๑. แบบสัญญาซื้อขาย
๒. แบบสัญญาซื้อขายคอมพิวเตอร์
๓. แบบสัญญาจ้างก่อสร้าง
๔. แบบสัญญาจ้างผู้เชี่ยวชาญรายบุคคลหรือจ้างบริษัทที่ปรึกษา
๕. แบบสัญญาจ้างทำของ

อนึ่ง เงื่อนไขการจ่ายเงินค่าพัสดุมี ๒ รูปแบบ คือ การจ่ายเงินค่าพัสดุเพียงครั้งเดียว และการจ่ายเงินค่าพัสดุเป็นรายงวด ซึ่งการจะคืนหลักประกันการรับเงินล่วงหน้าได้นั้น ให้กระทำได้เฉพาะกรณีที่มีสัญญาได้กำหนดการจ่ายเงินค่าพัสดุเป็นรายงวดเท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

กฤษ วัฒนวิฑิต

(นางสาวกุลยา ตันติเตมิท)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๕๓

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖

มาตรา ๙๗ สัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือที่ได้ลงนามแล้วจะแก้ไขไม่ได้ เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจที่จะพิจารณาอนุมัติให้แก้ไขได้

(๑) เป็นการแก้ไขตามมาตรา ๙๓ วรรคห้า
(๒) ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลง หากการแก้ไขนั้นไม่ทำให้หน่วยงานของรัฐเสียประโยชน์

(๓) เป็นการแก้ไขเพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐหรือประโยชน์สาธารณะ

(๔) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีการแก้ไขสัญญาที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าจะมีปัญหาในทางเสียประโยชน์หรือไม่รัดกุมพอ ก็ให้ส่งร่างสัญญาที่แก้ไขนั้นไปให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน

การแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลงตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง หากมีความจำเป็นต้องเพิ่มหรือลดวงเงิน หรือเพิ่มหรือลดระยะเวลาส่งมอบหรือระยะเวลาในการทำงาน ให้ตกลงพร้อมกันไป

ในกรณีที่มีการแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลงเพื่อเพิ่มวงเงิน เมื่อรวมวงเงินตามสัญญาหรือข้อตกลงเดิมและวงเงินที่เพิ่มขึ้นใหม่แล้ว หากวงเงินรวมดังกล่าวมีผลทำให้ผู้มีอำนาจอนุมัติสั่งซื้อหรือสั่งจ้างเปลี่ยนแปลงไป จะต้องดำเนินการให้ผู้มีอำนาจอนุมัติสั่งซื้อหรือสั่งจ้างตามวงเงินรวมดังกล่าวเป็นผู้อนุมัติการแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลงด้วย

ในกรณีที่มีการแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลงเพื่อลดวงเงิน ให้ผู้มีอำนาจอนุมัติสั่งซื้อหรือสั่งจ้างตามวงเงินเดิมเป็นผู้อนุมัติการแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลง

มาตรา ๙๘ ให้หน่วยงานของรัฐประกาศเผยแพร่สาระสำคัญของสัญญาหรือข้อตกลงที่ได้ลงนามแล้ว รวมทั้งการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาหรือข้อตกลงในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางและของหน่วยงานของรัฐตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด

มาตรา ๙๙ รายละเอียดวิธีการและขั้นตอนการทำสัญญาที่ไม่ได้บัญญัติไว้ในหมวดนี้ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๑๐

การบริหารสัญญาและการตรวจรับพัสดุ

มาตรา ๑๐๐ ในการดำเนินการตามสัญญาหรือข้อตกลง ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเพื่อรับผิดชอบการบริหารสัญญาหรือข้อตกลงและการตรวจรับพัสดุ

องค์ประกอบ องค์ประชุม และหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

ข้อ ๘๖ การสั่งซื้อหรือสั่งจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงครั้งหนึ่ง ให้เป็นอำนาจของผู้ดำรงตำแหน่งและภายในวงเงิน ดังต่อไปนี้

(๑) หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๒) ผู้มีอำนาจเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้น เกิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ข้อ ๘๗ ผู้มีอำนาจเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นตามข้อ ๘๔ ข้อ ๘๕ และข้อ ๘๖ ให้เป็นไปตามบัญชีแนบท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๘๘ รัฐวิสาหกิจใดมีความจำเป็นจะกำหนดผู้มีอำนาจและวงเงินในการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างตามข้อ ๘๔ ข้อ ๘๕ ข้อ ๘๖ และข้อ ๘๗ แตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้เสนอต่อคณะกรรมการวินิจฉัยเพื่อขอความเห็นชอบ และเมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วให้รายงานสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทราบด้วย

การจ่ายเงินล่วงหน้า

ข้อ ๘๙ การจ่ายเงินค่าพัสดุล่วงหน้าให้แก่ผู้ประกอบการที่เป็นคู่สัญญาจะกระทำมิได้ เว้นแต่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่ามีความจำเป็นจะต้องจ่าย และมีการกำหนดเงื่อนไขไว้ก่อนการทำสัญญาหรือข้อตกลง ให้กระทำได้เฉพาะกรณีและตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) การซื้อหรือการจ้างจากหน่วยงานของรัฐ จ่ายได้ไม่เกินร้อยละห้าสิบของราคาซื้อหรือราคาจ้าง

(๒) การซื้อพัสดุจากสถาบันของรัฐในต่างประเทศ หรือจากหน่วยงานอื่นในต่างประเทศ ซึ่งต้องดำเนินการผ่านองค์การระหว่างประเทศ หรือการซื้อเครื่องมือวิทยาศาสตร์ หรือพัสดุอื่นที่ผู้รักษาการตามระเบียบประกาศกำหนด ซึ่งจำเป็นต้องซื้อจากผู้ผลิตหรือผู้แทนจำหน่ายโดยตรงในต่างประเทศ ให้จ่ายได้ตามที่ตกลงกับสถาบันของรัฐหรือองค์การระหว่างประเทศ หรือตามเงื่อนไขที่ผู้ขายกำหนด แล้วแต่กรณี

(๓) การบอกรับวารสารหรือการส่งจองหนังสือ หรือการจัดซื้อฐานข้อมูลสำเร็จรูป ที่มีลักษณะจะต้องบอกรับเป็นสมาชิกก่อน และมีกำหนดการออกเป็นวารสารดังเช่นวารสาร หรือการบอกรับเป็นสมาชิกเพื่อการใช้ประโยชน์เรียกค้นหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ โดยอาศัยระบบเครือข่ายสารสนเทศ ให้จ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง

(๔) การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป วิธีคัดเลือก และวิธีเฉพาะเจาะจง นอกจากกรณีตามมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง (๒) (ข) ให้จ่ายได้ไม่เกินร้อยละสิบห้าของราคาซื้อหรือราคาจ้าง แต่ทั้งนี้ จะต้องกำหนดอัตราค่าพัสดุที่จะจ่ายล่วงหน้าไว้เป็นเงื่อนไขในประกาศและเอกสารเชิญชวนหรือหนังสือเชิญชวน แล้วแต่กรณีด้วย

ข้อ ๙๐ การจ่ายเงินตามแบบธรรมเนียมการค้าระหว่างประเทศ โดยเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิต หรือโดยวิธีใช้ตราพดฺ์กรณีที่วงเงินไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือการจ่ายเงินตามความก้าวหน้าในการสั่งซื้อพัสดุ ให้กระทำได้โดยไม่ถือว่าเป็นการจ่ายเงินล่วงหน้า

ข้อ ๙๑ การจ่ายเงินค่าพัสดุล่วงหน้าตามข้อ ๘๙ (๑) (๒) และ (๓) ไม่ต้องเรียกหลักประกัน ส่วนการจ่ายเงินค่าพัสดุล่วงหน้าตามข้อ ๘๙ (๔) ผู้ประกอบการที่เป็นคู่สัญญาจะต้องนำพันธบัตรรัฐบาลไทยหรือหนังสือค้ำประกันหรือหนังสือค้ำประกันอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารในประเทศ มาค้ำประกันเงินที่รับล่วงหน้าไปนั้น และให้หน่วยงานของรัฐคืนหนังสือค้ำประกันดังกล่าวให้แก่คู่สัญญา เมื่อหน่วยงานของรัฐได้หักเงินที่ได้จ่ายล่วงหน้าจากเงินค่าของหรือค่าจ้างในแต่ละงวดครบถ้วนแล้ว ทั้งนี้ ให้กำหนดเป็นเงื่อนไขไว้ในสัญญาด้วย

ส่วนที่ ๓

การเช่า

ข้อ ๙๒ การเช่าสังหาริมทรัพย์ และการเช่าอสังหาริมทรัพย์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหมวดนี้ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐพิจารณาดำเนินการได้ตามความเหมาะสมและจำเป็น โดยสำหรับการเช่าสังหาริมทรัพย์ให้นำข้อกำหนดเกี่ยวกับการซื้อมาใช้โดยอนุโลม

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องจ่ายเงินค่าเช่าล่วงหน้าในการเช่าอสังหาริมทรัพย์ และสังหาริมทรัพย์ ให้กระทำได้เฉพาะกรณีการเช่าซึ่งมีระยะเวลาไม่เกิน ๓ ปี ตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- (๑) การเช่าจากหน่วยงานของรัฐ จ่ายได้ไม่เกินร้อยละห้าสิบของค่าเช่าทั้งสัญญา
- (๒) การเช่าจากเอกชนจ่ายได้ไม่เกินร้อยละยี่สิบของค่าเช่าทั้งสัญญา

การเช่าอสังหาริมทรัพย์

ข้อ ๙๓ การเช่าอสังหาริมทรัพย์ ให้กระทำได้ในกรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) เช่าที่ดินเพื่อใช้ประโยชน์ในราชการ
- (๒) เช่าสถานที่เพื่อใช้เป็นที่ทำการในกรณีที่ไม่มียุทธศาสตร์ของหน่วยงานของรัฐ หรือมีแต่ไม่เพียงพอ และถ้าสถานที่เช่านั้นกว้างขวางพอ จะใช้เป็นที่พักของผู้ซึ่งมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านตามระเบียบของทางราชการ หรือของหน่วยงานของรัฐด้วยก็ได้

(๓) เช่าสถานที่เพื่อใช้เป็นที่พักสำหรับผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าที่พักตามระเบียบของทางราชการ หรือของหน่วยงานของรัฐในกรณีที่ต้องการประหยัดเงินงบประมาณ

- (๔) เช่าสถานที่เพื่อใช้เป็นที่เก็บพัสดุของหน่วยงานของรัฐในกรณีที่ไม่มียุทธศาสตร์ที่เก็บเพียงพอ
- การเช่าให้ดำเนินการเจรจาตกลงราคากับผู้ให้เช่าโดยตรง

ข้อ ๙๔ ก่อนดำเนินการเช่า ให้เจ้าหน้าที่ทำรายงานเสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ เพื่อขอความเห็นชอบ โดยเสนอผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่ ตามรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) เหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องเช่า
- (๒) ราคาค่าเช่าที่ผู้ให้เช่าเสนอ
- (๓) รายละเอียดของอสังหาริมทรัพย์ที่จะเช่า เช่น สภาพของสถานที่บริเวณที่ต้องการใช้ พร้อมทั้งภาพถ่าย (ถ้ามี) และราคาค่าเช่าครั้งหลังสุด เป็นต้น